

Passend Onderwijs

NIEUWSBRIEF

Regio Breda, Oosterhout,
Etten-Leur
voor PO, VO en REC

Regiogesprek tussen schoolbesturen en ministerie van OCW

Gesprek met het Ministerie van Onderwijs

Deze periode voeren mensen van het ministerie van Onderwijs (OCW) gesprekken in de regio over Passend Onderwijs. In onze regio vond dat gesprek plaats op een zeer warme donderdag: op 21 april jongstleden.

's Ochtend was er een gesprek met bestuurders uit het Voortgezet Onderwijs (VO), 's middags met bestuurders uit het Primair Onderwijs (PO). Er is gesproken over de indeling van de regio, maar ook over het invoeringstraject en de bezuinigingen. In juni stuurt de minister een brief naar de Tweede Kamer. Dan wordt de definitieve regio-indeling bekend gemaakt.

Statement

Regionaal Netwerk Passend Onderwijs 'OOK' heeft gezamenlijk een statement afgegeven en een pleidooi gehouden om de verworvenheden die we in de regio tot nu toe hebben opgebouwd te koesteren, en deze niet te dwarsbomen. Het netwerk pleit voor het respecteren van de geografische indeling van 'OOK'.

In onze regio is de afgelopen jaren geïnvesteerd in een goede samenwerking tussen schoolbesturen om de plannen rond Passend Onderwijs vorm te geven. Dit heeft geresulteerd in de oprichting van het Regionaal Netwerk Passend Onderwijs 'OOK'. Het netwerk valt geografisch samen met de regio van het Samenwerkingsverband VO.

De gezamenlijke besturen en scholen staan positief tegenover Passend Onderwijs en een stelselwijziging. De besturen maken zich wel grote zorgen over de wijze en het tempo van invoering. In deze nieuwsbrief wordt een overzicht van de thema's gegeven die besproken zijn.

Samenwerken

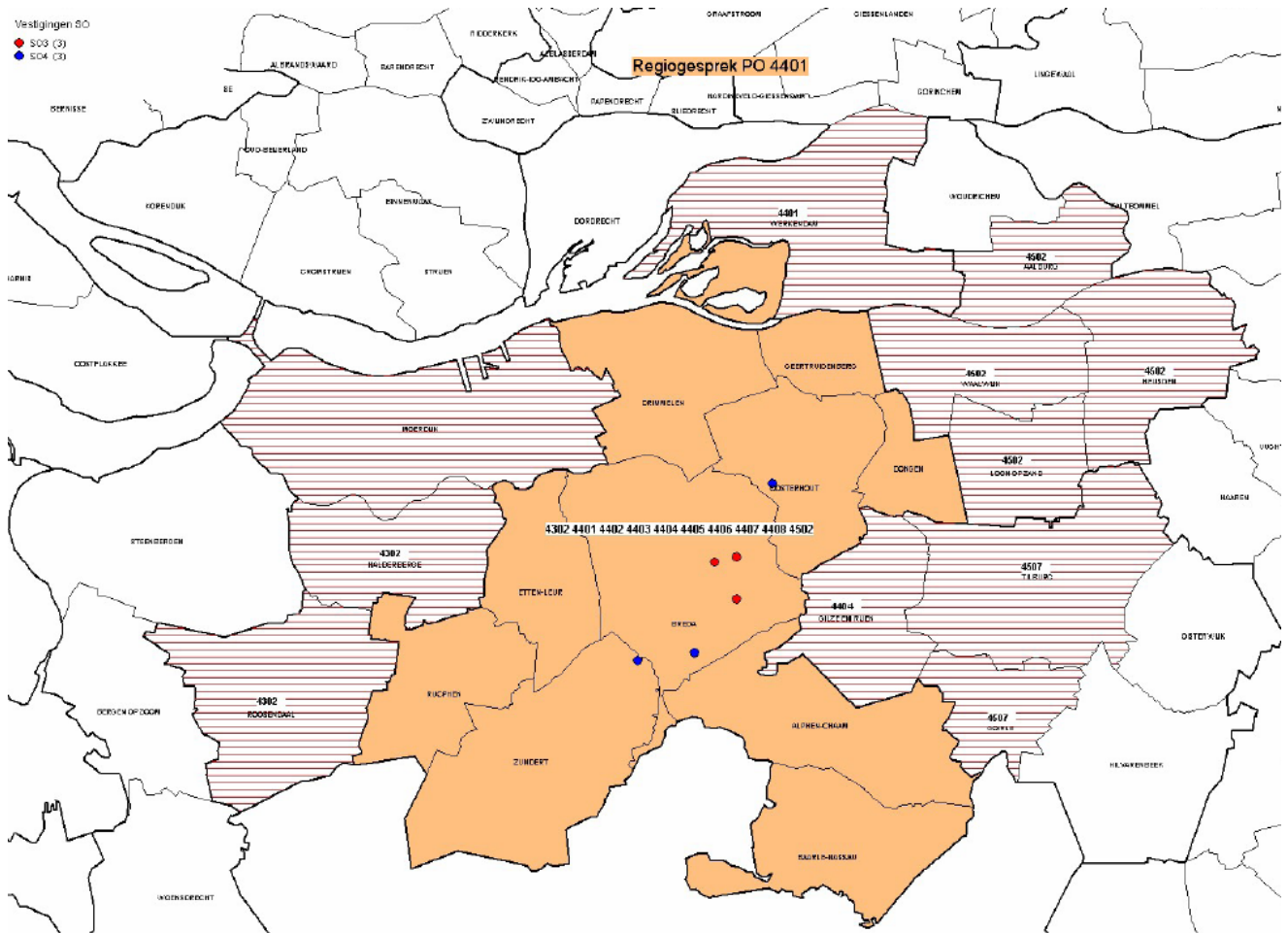
Er is de afgelopen jaren in voorbereidende zin al veel tot stand gebracht.

- Er is overleg met de besturen van PO.
- Er is een bestuurlijke werkgroep, waarin alle besturen en bestaande Samenwerkingsverbanden WSNS voor PO zijn vertegenwoordigd, evenals de REC-clusters 1 t/m 4. Binnen OOK is eenzelfde samenwerking voor het VO met gelijke structuur tot stand gekomen.
- Tussen PO en VO is er afstemmingsoverleg: PO en VO trekken op verschillende gebieden gelijk op. De intentie is om goede afspraken met elkaar te maken om de zorgplicht te kunnen waarmaken. We willen zoveel mogelijk rekening houden met wat al verworven is en dit gezamenlijk verder uitbouwen. Het doel is een dekkend en passend onderwijszorgaanbod voor iedereen.
- Het netwerk OOK heeft initiatieven naar de regiogemeenten ontplooid: er zijn door het onderwijs verschillende conferenties georganiseerd met de wethouders Onderwijs en Jeugd om op de terreinen waar we elkaar tegenkomen gezamenlijk op te trekken in de operatie Passend Onderwijs.

We willen heel graag in het onderwijs en de zorg voor onze kinderen door Passend Onderwijs blijven investeren en voortbouwen op wat we al hebben bereikt!

Leerlingstromen

De gezamenlijke schoolbesturen waarschuwen tegen een te rigide begrenzing van de nieuwe samenwerkingsverbanden die alleen van de gemeentegrenzen uitgaan. Zij pleiten er voor om leerlingstromen de voorkeur te geven boven geografische grenzen. In de praktijk is er

Bovenstaande kaart is door het ministerie van OCW gemaakt. Het is een *concept* voor de nieuwe geografische afbakening van de regionale samenwerking Passend Onderwijs. Deze geografische indeling vormde de basis voor het regiogesprek. Tijdens het gesprek hebben de aanwezige besturen er (onder meer) voor gepleit om ook de gemeente Gilze Rijen te betrekken in het regionaal samenwerkingsverband Passend Onderwijs 'OOK'.

nu al grensverkeer en dat zal in de toekomst zeker blijven. Immers, het Rijk zal niet tornen aan de vrije schoolkeuze van ouders. Zeker voor ouders die door hun geografische woonplek meerdere mogelijkheden hebben voor Speciaal (Basis)Onderwijs en Voortgezet Onderwijs.

De schoolbesturen bepleiten de mogelijkheid om aan de besturen vertrouwen te geven om zelf met praktische oplossingen te komen. Zoals al vele jaren naar ieders tevredenheid gebeurt.

De medewerkers van het ministerie geven in reactie aan dat de regio indeling een ministeriële regeling is, de lichtste regelgeving die er is. Dat geeft de Samenwerkingsverbanden de ruimte om in goede samenwerking met partners in de omliggende regio's de indeling bij te stellen.

Bezuinigingen

De stelselwijziging gaat ruim op met zeer drastische bezuinigingen van € 300 miljoen met

name in het Speciaal Onderwijs. De enorme druk om dit te realiseren is, met een schooljaar uitstel, wat afgenomen. Wel blijft deze bezuiniging boven de markt van Passend Onderwijs hangen. Het is de vraag of de realisatie van de bezuinigingen in combinatie met deze stelselwijziging, waarbij al zoveel van het onderwijs wordt gevraagd, geen onverantwoorde keuze is. Het jaar uitstel blijkt een sigaar uit eigen doos: de effecten van het uitstel worden betaald door het onderwijs zelf! In 2011 (120 miljoen), 2012 (120 miljoen) en 2013 (62 miljoen) zullen alle onvermijdelijke aanpassingen van premies en loonkosten namelijk *niet* meer wor-

Het Regionaal Netwerk Passend Onderwijs Optimale Onderwijs Kans (OOK) is een samenwerkingsverband van 32 schoolbesturen voor Primair en voor Voortgezet Onderwijs. Zij vertegenwoordigen gezamenlijk 192 scholen. Eén van de opdrachten van het Regionaal Netwerk Passend Onderwijs OOK betreft het inrichten van het onderwijs- en zorgcontinuüm waarbij het noodzakelijk en gewenst is om te komen tot het maken van afspraken met de partijen die in deze de regieverantwoordelijkheid hebben. De gemeenten in de regio zijn daarin de eerste aangewezen partners.

den gecompenseerd: een extra bezuiniging op het *hele Primair Onderwijs* van in totaal 302 miljoen.

Hiernaast zal ook, met name in het Speciaal Onderwijs, in 2012 119 miljoen minder door het ministerie aan Passend Onderwijs worden uitgegeven. De toekomstige financiering richt zich als ijkpunt op het begrotingskader 2008. Sinds 2008 is er echter al ruim € 100 miljoen gekort op het budget van leerlinggebonden financiering (LGF) en Speciaal Onderwijs.

Het hele onderwijs heeft de afgelopen jaren al een *opeenstapeling van bezuinigingen* over zich heen gekregen. In de nieuwsbrief van januari 2011 is daar aandacht aan besteed.

Daar komt bij dat bezuinigingen op de jeugdzorg en gemeentelijke bezuinigingen de realisering van Passend Onderwijs bemoeilijken, door afbouwen van onderwijs- en leerlingbegeleiding en op leerlingenvervoer. Dit alles moet plaatsvinden binnen de maatschappelijke context, waarin krimp qua leerlingaantallen schoolbesturen voor problemen plaatst.

Niet Dijsselbloem proof

De hele operatie is niet Dijsselbloem *proof*. De beleidskeuzen worden bepaald door bezuinigingsdoelstellingen en niet door de belangen van kinderen. De analyse van de problemen is onvolledig, er worden risico's genomen met kwetsbare leerlingen, er is onvoldoende sprake van pilots en experimenten. Het politieke draagvlak is belangrijker dan het draagvlak binnen het onderwijs. De plannen voor Passend Onderwijs zijn vanwege het tempo van de invoering onmogelijk. Geforceerd moet op 1 augustus 2012 heel veel geregeld zijn wat door alle onduidelijkheden en gebrekkige voorbereiding ons inziens tot overhaaste beslissingen en onvolkomenheden leidt.

Bureaucratie groter of kleiner?

Het Regionaal Netwerk is bang dat de nu voorgestelde aanpak leidt tot méér en zeker niet tot minder bureaucratie, zoals de regering voorstaat. Veel schoolbesturen en scholen moeten met elkaar de gelden gaan verdelen. De verdeling wordt neergelegd bij een nieuwe rechtspersoon, terwijl de besturen uiteindelijk juridisch verantwoordelijk zijn voor de zorgplicht.

Schoolbesturen van diverse pluimages (grote schoolbesturen, éénpitters, besturen in dorpen maar ook besturen in steden) moeten hierin goede samenwerking realiseren, ook met het Speciaal Onderwijs.

Passende huisvesting

Passend Onderwijs veronderstelt een ander soort schoolgebouw dan veel traditionele opgezette gebouwen die qua indeling uitgaan van klassikaal onderwijs. Thuisnabij onderwijs voor óók kinderen met beperkingen vereist een aangepast en ingericht schoolgebouw.

Landelijke maatregelen

Verder kwam ter sprake dat er landelijk ook een aantal maatregelen getroffen zou moeten worden, onder andere door tegemoet te komen aan onderwijs voor leerlingen met een zeer gespecialiseerde zorgbehoefte, zoals het onderwijs aan epileptische kinderen.

Passend Onderwijs zal zich ook bezig moeten gaan houden met educatie voor, tussen en na de formele schooltijd. Daarom is ook gepleit voor goede afstemming met de Wet op de Kinderopvang. Het werkt belemmerend als we te maken hebben met verschillende wetgevingen en geldstromen.

Draagvlak

De afgelopen jaren hebben de besturen, de scholen en Samenwerkingsverbanden hard gewerkt aan draagvlak in het onderwijsveld. De werkvloer moet 'Passend Onderwijs' vorm gaan geven. Vergroting van de werkdruk zal geen positieve invloed hebben op de realisatie van de vernieuwingen die Passend Onderwijs gaat vragen. Alles zal in het werk gesteld moeten worden om er voor te zorgen dat bij de leerkracht voldoende animo blijft bestaan om de opdracht ten aanzien van de onderwijszorg te realiseren. Daarom is in het gesprek aan de minister gevraagd de schoolbesturen en scholen een kans te geven om Passend Onderwijs verantwoord in te voeren. En de schoolbesturen en scholen vertrouwen, tijd, mogelijkheden en voldoende middelen te geven om dit zelf verder te ontwikkelen.

Het lerarenveld heeft een minister nodig die achter het onderwijsveld gaat staan. Zij zou naar burgers duidelijk moeten communiceren dat transformatie naar Passend Onderwijs nieuwe competenties vraagt. Zij moet aangeven dat tijdens 'de verbouwing de winkel open blijft'; dat heeft gevolgen voor de service. Zij moet er op aansturen dat de Inspectie niet star en streng tijdens die 'verbouwing' oordeelt. Laat de Inspectie vooral de kwaliteit van het veranderingsproces beoordelen.

De minister zou moeten bepleiten dat tijd, geld en werkelijkheidszin noodzakelijk zijn om Passend Onderwijs te kunnen realiseren.

Passend Onderwijs een stukje dichterbij!

Eén van de redenen dat Passend Onderwijs wordt ingevoerd is het in de toekomst voorkomen dat kinderen thuis zitten, niet naar school gaan. Hiertoe heeft de minister in de beleidsbrief twee kernbegrippen opgenomen, te weten: de *zorgplicht* en het *dekkend onderwijszorgcontinuüm*.

De afgelopen periode hebben de Samenwerkingsverbanden WSNS Regio Land van Nassau en WSNS INOS samen met REC 4, Stichting het Driespan en het bevoegd gezag van INOS overeenstemming bereikt over de onderwijszorg aan kinderen die door gedragsproblemen buiten de boot dreigen te vallen of thuis zitten. Op 19 april jl. hebben de genoemde partijen convenanten met elkaar afgesloten in het kader van het beleid *Herstart* en *Op de Rails* voor het Primair Onderwijs.

Dit betekent dat in samenwerking tussen de partijen een voorziening is getroffen om kinderen die méér dan vier weken thuis zitten

vanwege gedragsproblemen, een onderwijsplek te bieden in het kader van *Herstart*. Gedurende een periode krijgt de betreffende leerling onderwijs in het Speciaal Basisonderwijs of in een voorziening van REC 4 en wordt er op basis van onderzoek en observatie bepaald waar hij/zij het beste in de toekomst onderwijs kan gaan volgen.

Het is echter beter om het thuiszitten te voorkomen door toepassing van het beleid *Op de Rails*. Dit houdt in dat de leerling, die overigens **niet REC-geïndiceerd** is, gedurende een periode wordt geplaatst in het Speciaal Basisonderwijs of in een REC 4 voorziening ten behoeve van gedragsregulering en verdere ontwikkeling van schoolse vaardigheden. Na deze periode wordt in overleg bepaald waar de leerling het onderwijs het beste kan vervolgen.

Zo hebben deze Samenwerkingsverbanden WSNS samen met REC 4 het dekkend onderwijszorgcontinuüm een beetje meer dekkend gemaakt.

Ondertekening van het convenant door:
Ingrid Scheifes (Regio Land van Nassau),
Frank van Esch (INOS) en Stan Hofkes (Driespan)

Voor meer informatie over beleid en procedure is het raadzaam uw eigen Samenwerkingsverband WSNS te raadplegen.

Deze nieuwsbrief wordt regelmatig in hardcopy verzonden aan alle schoolbesturen en scholen in de regio.

Elke editie is te lezen en te downloaden op: www.OOKbrabant.nl en www.rsvbreda.nl

De redactie behoudt zich het recht voor aangeleverde artikelen niet te plaatsen, in te korten of aan te passen.

Kopij en reacties kunt u sturen naar: hans.maas@inos.nl

Heeft u een vraag over Passend Onderwijs? Mail naar het redactieadres. Wij beantwoorden die graag!